

Nærings – og Fiskeridepartementet,
Postboks 8014, dep.
0030 Oslo

Sogn Villaksråd,
Bjørn Vike,
5745 Aurland

Dato: 07.01.2015

Høringsnotat – melding til Stortinget om vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett

Sogn Villaksråd viser til ovennevnte høringsnotat og har følgende tilbakemelding.

Sogn Villaksråd er en sammenslutning av grunn-elveeierlag, jakt og fiskerforeninger, og har som formål å arbeide for å sikre bærekraftig forvaltning av lokale villaks- og sjøørrestammer både i elv og fjordområder.

Lusesituasjonen er i perioder dramatisk negativ for sjøørreten i den ytre del av Sognefjorden, på store deler av Vestlandskysten og for området Namsen/Vikna. Dette fremgår av Havforskningsinstituttets sommerregistreringer 2014.

Sjøørret i perioder Rogaland 2014.	44% -73.8%	mer enn 0.1 lus per gram fiskevekt
Sjøørret i perioder Hardanger 2014	37.2% - 92.5%	mer enn 0.1 lus per gram fiskevekt
Sjøørret i perioder Sognefjorden 2014	40.5% - 72.7%	mer enn 0.1 lus per gram fiskevekt
Sjøørret i perioder Ørsta 2014	77.6% - 87%	mer enn 0.1 lus per gram fiskevekt
Sjøørret i perioder Romsdal 2014	35.3% - 95.5%	mer enn 0.1 lus per gram fiskevekt
Sjøørret i perioder Trondh.fjorden 2014	43.2%	mer enn 0.1 lus per gram fiskevekt
Sjøørret i perioder Namsen/Vikna 2014	78.4% - 100%	mer enn 0.1 lus per gram fiskevekt

Dersom > 30 % av fisken har mer enn 0.1 lus per gram fiskevekt vurderer Havforskningsinstituttet sannsynligheten for død og bestandsregulerende effekt som høy. Lusesituasjonen lyser rødt langs store deler av kysten, det haster med tiltak.

Dessverre så viser ikke Havforskningsinstituttets registreringer det totale infeksjonsnivået på sjøørret. Registreringene er gjennomført kun i noen sommeruker. (mai-august) Sjøørreten befinner seg store deler av året i fjordområdene med lakseoppdrett.

Sogn Villaksråd har i samarbeide med UNI MILJØ, universitetet i Bergen gjennomført luseregistreringer i vinterhalvåret 2013 og 2014. Det er gjennom nevnte prosjekt blitt konstatert at det i vinterhalvåret forekommer betydelige luseforekomster på en andel av sjøørreten.

Sogn Villaksråds registrering av lakselus vinter 2014 var spesielt urovekkende. I februar/mars ble det i den ytre del av den Nasjonale laksefjorden registrert 254 lus i snitt pr fisk, og maksimalt 759 lus på en fisk. 58.3% av fisken hadde over 0.1 lus per gram fiskevekt. Dette kommer som tilleggsbelastning til det Havforskningsinstituttet har registrert.

Sogn Villaksråd finner etter sine registreringer grunn til å mene at lusepåslaget på sjøørret er svært høyt store deler av året og ikke bare i sommerhalvåret. Vi regner med at dette ikke gjelder bare Sognefjorden, men også mer generelt. Dette medfører økt bestandsreducerende effekt også på landsbasis.

Det er en klar sammenheng mellom dagens uakseptable miljøsituasjonen og produksjonsvolumet i oppdrettsnæringen. Oppdrettsnæringen har i dag et særskilt gode og kan drive en eksklusiv drift på allmennhetens areal. Næringen må da også akseptere strenge vilkår fra samfunnet. Miljøhensyn skal og må være det eneste vurderingstemaet om vekst skal tillates.

Vekst må skje mere på naturens premisser.

Riksrevisjonen konkluderte i sin rapport fra 2011/2012 med at veksten i havbruksnæringen så langt ikke har vært i tråd med Stortingets forutsetninger om miljømessig bærekraftig vekst. Situasjonen i 2014 er blitt forverret. Dagen lusesituasjon er uakseptabel.

Sogn Villaksråd ser positivt på et system med **Handlingsregler for justering av lakseproduksjon i oppdrettsnæringen**. Systemet er imidlertid svært følsomt i forhold til forhåndsdefinerte situasjoner. Lusesituasjonen har mange variable som kan inntreffe i en reguleringsperioden og kan gi uønsket effekt. Det må derfor være innebygget stor fleksibilitet slik at andre nødvendige tiltak kan iverksettes umiddelbart om nødvendig. Resultatene av en regulering kommer først etter en viss tid, og det kan bli en vente og se periode som kan være uheldig. Handlingsregler må ha som målsetting at innen en rimelig tid skal all lus fra oppdrettsanlegg, all rømming og alle utslipp av næringsalter og miljøgifter være fjernet. En 0-visjon.

Sogn Villaksråd foreslår at den tidligere så mye omtalte visjonen om 0- rømming av oppdrettfisk, 0- lus og 0- forurensning legges til grunn og at denne må være oppfylt innen en viss tidsperiode for eksempel 3 år.

For å få dagens situasjon under kontroll antar vi at det må til en umiddelbar reduksjon av lakseoppdrett til mellom 20% og 30 % langs store deler av kysten. Akvakulturloven gir hjemmel til å redusere produksjonen i et område dersom miljøsituasjonen er å anse som uakseptabel.

Grunnlovens § 97 kan etter vårt syn ikke utgjøre noen sperre for dette.

Det er beklagelig at loven ikke er blitt brukt i forkant til å hindre en lusesituasjonen som lyser rødt langs hele kysten.

I takt med oppnåelse av en 0-visjon er det rimelig at det tillates en gradvis vekst. Det er viktig at systemer som innføres er forståelig for folk flest. Bygget på sunn fornuft og kunnskap. Kontrollerbare og har en klar målsetting som kan sette fart i utviklingen av nye driftsformer.

Når 0-visjonen er oppnådd kan næringen vokse med jevne og avtalte årlige vekstrater.

For Sogn Villaksråd

Bjørn Vike, leder

Bjarne Meel, Styremedlem

Brevet er godkjent elektronisk og derfor uten underskrift.

Vedlegg: Rapport UNI MILJØ, Vitenskaplig artikkel

Kopi sendt: Mattilsynet, Postboks 383, 2381 Brumundal. postmottak@mattilsynet.no

